

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

24. juuni 2019*

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö kriminaalasjades – Euroopa vahistamismäärus – Raamotsused – Vahetu õiguspõhise puudumine – Liidu õiguse esimus – Tagajärjed – Raamotsus 2002/584/JSK – Artikli 4 punkt 6 – Raamotsus 2008/909/JSK – Artikli 28 lõige 2 – Liikmesriigi avaldus, mis võimaldab tal jätkata süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis olid kohaldatavad enne 5. detsembril 2011 – Hilinenud avaldus – Tagajärjed

Kohtuasjas C-573/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel rechtbank Amsterdami (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) 28. septembri 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. septembril 2017, Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluses järgmise isiku suhtes:

Daniel Adam Popławski,

menetluses osales:

Openbaar Ministerie

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras ja C. Lycourgos (ettekandja), kohtunikud M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, C. G. Fernlund ja S. Rodin,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikku menetlust ja 1. oktoobri 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Openbaar Ministerie, esindajad: K. van der Schaft ja U. E. A. Weitzel,
- D. A. Popławski, esindajad: *advocaat* P. J. Verbeek ja *advocaat* T. O. M. Dieben,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. K. Bulterman ja J. Langer,
- Hispaania valitsus, esindaja: M. J. García-Valdecasas Dorrego,
- Austria valitsus, esindaja: C. Pesendorfer,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

- Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,
 - Euroopa Komisjon, esindajad: R. Troosters, H. Krämer ja S. Grünheid,
- olles 27. novembri 2018. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb liidu õiguse esimuse põhimõtte ja nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil (ELT 2008, L 327, lk 27) artikli 28 lõike 2 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud sellise Euroopa vahistamismääruse (edaspidi „EVM“) täitmisel Madalmaades, mille Sąd Rejonowy w Poznaniu (Poznańi vojevoodkonna kohus, Poola) tegi Daniel Adam Popławski suhtes, et pöörata Poolas täitmisele vabadusekaotuslik karistus.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Raamotsus 2002/584/JSK

- 3 Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34) põhjendustes 5, 7 ja 11 on märgitud:

„(5) Tulenevalt eesmärgist kujundada Euroopa Liit vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevaks alaks tuleks kaotada liikmesriikidevaheline väljaandmine ja asendada see õigusasutustevahelise üleandmissüsteemiga. Lisaks sellele võimaldab süüdimõistetute kriminaalkaristuste täitmiseks või kahtlustatavatele süüdistuse esitamiseks uue lihtsustatud üleandmissüsteemi sisseviimine kõrvaldada keerukuse ja võimalikud viivitused, mis on omased praegusele väljaandmiskorrale. Tavapärased koostöösuhted, mis on siiani domineerinud liikmesriikide vahel, tuleks asendada kriminaalasjades tehtud otsuste vaba liikumisega, mis hõlmaks nii kohtuotsuse eelseid kui lõplikke otsuseid vabadusel, turvalisusel ning õigusel rajaneva ala raamistikus.

[...]

(7) [Kuna 13. detsembril 1957 Pariisis allkirjastatud] väljaandmise Euroopa konventsioonile rajatud mitmepoolse väljaandmissüsteemi asendamise eesmärki ei suuda seoses selle ulatuse ja toimega ühepoolselt tegutsevad liikmesriigid piisavalt saavutada ning seda saab paremini saavutada liidu tasandil, võib nõukogu võtta meetmeid vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele, millele on osutatud [EL lepingu] artiklis 2 ja [EÜ lepingu] artiklis 5. Viimati nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev raamotsus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

[...]

(11) Liikmesriikidevahelistes suhetes peaks Euroopa vahistamismäärus asendama kõik eelmised juriidilised dokumendid, sealhulgas [19. juunil 1990 Schengenis allkirjastatud ja 26. märtsil 1995 jõustunud konventsiooni, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta (EÜT 2000, L 239, lk 19; ELT eriväljaanne 19/02, lk 9)] III jaotise väljaandmist käsitlevad sätted.“

4 Selle raamotsuse artikkel 1 näeb ette:

„1. Euroopa vahistamismäärus on liikmesriigi väljaantud kohtuotsus, et teine liikmesriik võtaks tagaotsitava vahi alla ja annaks ta üle kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmise või vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks.

2. Liikmesriigid täidavad mis tahes Euroopa vahistamismääruse vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt käesoleva raamotsuse sätetele.

[...]“.

5 Nimetatud raamotsuse artikkel 4 sätestab:

„Vahistamismäärust täitev õigusasutus võib keelduda Euroopa vahistamismääruse täitmisest [...]:

[...]

6. kui Euroopa vahistamismäärus on tehtud vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks ja tagaotsitav viib vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või on selle kodanik või omab seal elukohta ning see riik kohustub karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitma vastavalt oma siseriiklikule õigusele;

[...]“.

Raamotsus 2008/909

6 Raamotsuse 2008/909 artikli 3 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva raamotsuse eesmärgiks on kehtestada eeskirjad, mille kohaselt liikmesriigil, selleks et hõlbustada süüdimõistetud isiku sotsiaalset rehabilitatsiooni, tuleb tunnustada kohtuotsust ja viia mõistetud karistus täide.“

7 Raamotsuse artikli 4 lõiked 5 ja 7 sätestavad:

„5. Täidesaatev riik võib omal algatusel taotleda väljaandjariigilt kohtuotsuse edastamist koos tunnistusega. Süüdimõistetud isik võib taotleda väljaandjariigi või täidesaatva riigi pädevatelt asutustelt kohtuotsuse ja tunnistuse edastamise käesoleva raamotsuse kohase menetluse algatamist. Selle lõike alusel tehtud taotlused ei kohusta väljaandjariiki kohtuotsust koos tunnistusega edastama.

[...]

7. Iga liikmesriik võib kas käesoleva raamotsuse vastuvõtmisel või hiljem nõukogu peasekretariaati teavitada, et oma suhetes teiste liikmesriikidega, kes on andnud sama teatise, ei ole löike 1 punkti c kohase eelneva nõusoleku andmine kohtuotsuse ja tunnistuse edastamiseks nõutav:

- a) kui süüdimõistetud isik elab ja on seaduslikult elanud pidevalt vähemalt viis aastat täidesaatvas riigis ning tal on selles riigis alalise elamise õigus ja/või
- b) kui süüdimõistetud isik on täidesaatva riigi kodanik, muude kui löike 1 punktide a ja b kohaste juhtude korral.

[...]“.

8 Raamotsuse artikli 7 lõige 4 sätestab:

„Iga liikmesriik võib käesoleva raamotsuse vastuvõtmise ajal või hiljem nõukogu peasekretariaadile adresseeritud avaldusega teatada, et ta ei kohalda lõiget 1. Sellise avalduse võib igal ajal tagasi võtta. Nimetatud avaldused või nende tagasisivõtmine avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.“

9 Raamotsuse artikkel 25 sätestab:

„Ilma et see piiraks raamotsuse [2002/584] kohaldamist, kohaldatakse käesoleva raamotsuse sätteid *mutatis mutandis* selles ulatuses, nagu see on kooskõlas kõnealuse raamotsuse sätetega, karistuste täideviimiseks juhtudel, kus liikmesriik võtab kohustuse viia karistus täide vastavalt kõnealuse raamotsuse artikli 4 [punktist] 6 tulenevatel juhtudel või kui kõnealuse raamotsuse artikli 5 [punkti] 3 kohaselt toimides on ta kehtestanud tingimuse, et isik tuleb karistuse kandmiseks tuua tagasi asjaomasesse liikmesriiki süüdimõistetud isiku karistamatuse vältimiseks.“

10 Raamotsuse 2008/909 artikli 26 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolev raamotsus asendab alates 5. detsembrist 2011 järgmiste konventsioonide (mis on kohaldatavad liikmesriikide vahelistes suhetes) vastavad sätted, mõjutamata nende kohaldamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ja nende kohaldamist üleminekuajal artikli 28 kohaselt:

- 21. märtsi 1983. aasta süüdimõistetud isikute üleandmise Euroopa konventsioon ja selle 18. detsembri 1997. aasta lisaprotokoll;
- 28. mai 1970. aasta kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsioon;
- 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut (kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta ühispiiridel) rakendava 19. juuni 1990. aasta konventsiooni III jaotise 5. peatükk;
- Euroopa ühenduste liikmesriikide 13. novembri 1991. aasta konventsioon välisriigi süüdimõistvate kohtuotsuste täitmisele pööramise kohta.“

11 Raamotsuse artikkel 28 sätestab:

„1. Enne 5. detsembrist 2011 saadud taotluste suhtes kohaldatakse süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte. Pärast seda kuupäeva saadud taotluste suhtes kohaldatakse eeskirju, mille liikmesriigid on käesoleva raamotsuse alusel vastu võtnud.

2. Kuid liikmesriik võib käesoleva raamotsuse vastuvõtmisel teha avalduse, et kui lõplik kohtuotsus on tehtud enne tema määratud kuupäeva, jätkab ta väljaandja- ja täidesaatva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis on kohaldatavad enne 5. detsembrist 2011. Kui selline avaldus on tehtud, kohaldatakse neid õigusakte sellistel juhtudel seoses kõigi

liikmesriikidega, sõltumata sellest, kas nad on teinud sama avalduse. See kuupäev ei või olla hilisem kui 5. detsember 2011. Nimetatud avaldus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Selle võib igal ajal tagasi võtta.“

Madalmaade õigus

- 12 29. aprilli 2004. aasta üleandmisseaduse (*Overleveringswet*; *Stb.* 2004, nr 195, edaspidi „OLW“), millega võeti Madalmaade õigusesse üle raamotsus 2002/584, artikkel 6 näeb ette:

„1. Madalmaade kodaniku üleandmist võib lubada, kui seda taotletakse tema suhtes kriminaaluurimise läbiviimiseks ning vahistamismäärust täitva õigusasutuse sõnul on tagatud, et juhul, kui vahistamismääruse teinud liikmesriigis mõistetakse vabadusekaotuslik karistus, mis ei ole mõistetud tingimisi, selliste tegude toimepanemise eest, mille korral võib lubada üleandmist, võib ta selle karistuse kanda Madalmaades.

2. Madalmaade kodaniku üleandmine ei ole lubatud, kui seda nõutakse talle jõustunud kohtuotsusega määratud vabadusekaotusliku karistuse täideviimiseks.

[...]

4. Prokuratuur teatab meie [...] ministrile viivitamatult üleandmisest keeldumisest, mis edastatakse lõikes 3 nimetatud avaldusega, mille kohaselt on Madalmaad nõus välisriigis tehtud kohtuotsuse täitmise üle võtma.

5. Lõikeid 1–4 kohaldatakse ka välisriigi kodaniku suhtes, kellel on tähtajatu elamisluba, kui teda võib Madalmaades vastutusele võtta sellise teo toimepanemise eest, mille tõttu EVM tehti, ja kui eeldatakse, et ta ei kaota oma õigust Madalmaades elada tema suhtes üleandmise järel kohaldatava karistuse või võetava meetme tõttu.“

- 13 OLW artikli 6 lõige 3 – redaktsioonis, mis kehtis kuni 12. juuli 2012. aasta seaduse, mis käsitleb vabadusekaotuslike karistuste, sealhulgas tingimisi täitmisele pööramata jäetud karistuste vastastikust tunnustamist ja täideviimist (*Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties*; *Stb.* 2012, nr 333; edaspidi „WETS“), millega võeti üle raamotsus 2008/909, jõustumiseni – nägi ette:

„Kui üleandmisest keeldutakse ainult [...] artikli 6 lõike 2 alusel, teatab prokuratuur vahistamismääruse teinud õigusasutusele, et ta on nõus võtma selle kohtuotsuse täitmise üle süüdimõistetud isikute Strasbourgis 21. märtsil 1983 allkirjastatud üleandmise konventsiooni artiklis 11 ette nähtud menetluse kohaselt või mõne muu kohaldatava rahvusvahelise kokkuleppe alusel.“

- 14 Alates WETS-i jõustumisest on OLW artikli 6 lõige 3 sõnastatud järgmiselt:

„Kui üleandmisest keeldutakse ainult [...] artikli 6 lõike 2 alusel, teatab prokuratuur vahistamismääruse teinud õigusasutusele, et ta kavatses kohtuotsuse täitmise üle võtta.“

- 15 WETS artikkel 5:2 näeb ette:

„1. [WETSiga] asendatakse [...] liidu liikmesriikide vahelistes suhetes kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste täitmise ülekandmise seadus (*Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis*).

[...]

3. [WETS-i] ei kohaldata kohtuotsustele [...], mis on jõustunud enne 5. detsembrist 2011.

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 16 Sąd Rejonowy w Poznaniu (Poznańi vojevoodkonna kohus) mõistis 5. veebruari 2007. aasta kohtuotsusega, mis jõustus 13. juulil 2007, Poola kodanikule D. A. Popławskile ühe aasta pikkuse vangistuse, mis jäeti tingimisi täitmisele pööramata. 15. aprilli 2010. aasta määrusega pööras sama kohus selle karistuse täitmisele.
- 17 Nimetatud kohus tegi 7. oktoobril 2013 D. A. Popławski suhtes selle karistuse täideviimiseks EVMi.
- 18 Põhikohtuasjas, mis puudutab selle EVMi täitmist, tekib rechtbank Amsterdamil (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) küsimus, kas tal tuleb kohaldada OLW artikli 6 lõikeid 2 ja 5, mis näevad eelkõige Madalmaades elavate isikute ja seega ka D. A. Popławski huvides ette EVMi automaatse täitmata jätmise aluse.
- 19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus saatis 30. oktoobri 2015. aasta otsusega Euroopa Kohtule esimese eelotsusetaotluse, mille raames ta märkis, et OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – kohaselt peab Madalmaade Kuningriik, juhul kui ta EVMi täitmisest OLW artikli 6 lõigete 2 ja 5 alusel keeldub, teatama, et ta „on nõus“ võtma karistuse täideviimise üle kokkuleppe alusel, mille see riik on sõlminud vahistamismääruse teinud liikmesriigiga. Ta täpsustas, et Poola Vabariigi ja Madalmaade Kuningriigi vahelise kokkuleppe sätete kohaselt peab Poola Vabariik selleks, et Madalmaad võtaksid karistuse täideviimise üle, esitama eelneva taotluse ning et niisuguse taotluse esitamine Poola Vabariigi kodaniku kohta on Poola õigusaktidega vastuolus.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutas oma taotluses, et selles olukorras võib isiku üleandmisest keeldumine viia selleni, et EVMi alusel tagaotsitav isik jääb karistusest. Pärast seda, kui kuulutatakse kohtuotsus, millega sellest üleandmisest keeldutakse, võib karistuse täideviimise ülevõtmine osutada võimatuks, kuna Poola ametiasutused ei ole seda palunud.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus avaldas seega kahtlust, kas OLW artikli 6 lõiked 2–4 on kooskõlas raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktiga 6, mis võimaldab üleandmisest keelduda ainult siis, kui vahistamismäärust täitev liikmesriik „kohustub“ viima karistuse täide vastavalt oma riigisisesele õigusele.
- 22 Euroopa Kohus otsustas 29. juuni 2017. aasta kohtuotsuses Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503), et raamotsuse 2002/584 artikli 4 punkti 6 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus seda sätet ülevõtavad liikmesriigi õigusnormid, mis juhul, kui liikmesriik on saanud välisriigi kodaniku suhtes, kellel on selles liikmesriigis tähtajatu elamisluba, teiselt liikmesriigilt taotluse selle isiku viimasele üleandmiseks, et viia täide jõustunud kohtuotsusega mõistetud vabadusekaotuslik karistus, ühelt poolt ei luba sellist üleandmist ja teiselt poolt näevad esimese liikmesriigi õigusasutustele ette vaid kohustuse teatada teise liikmesriigi õiguskaitseasutustele, et nad on valmis võtma selle kohtuotsuse täitmise üle, ilma et üleandmisest keeldumise otsuse tegemise kuupäeval oleks kohtuotsuse täitmise üleminek tegelikult tagatud ning ilma, et juhul, kui selle kohustuse ülevõtmine osutub võimatuks, saaks sellist keeldumist kahtluse alla seada.
- 23 Samas kohtuotsuses leidis Euroopa Kohus veel, et raamotsuse 2002/584 sätetel ei ole vahetut õigusmõju. Samas tuletas ta meelde, et liikmesriigi pädeval kohtul tuleb kogu riigisisest õigust arvesse võttes ja selles tunnustatud tõlgendusmeetodeid kasutades tõlgendada põhikohtuasjas käsitletavaid riigisiseseid õigusnorme võimalikult suures ulatuses kõnealuse raamotsuse sõnastusest ja eesmärgist lähtudes, mis käesoleval juhul tähendab, et kui keeldutakse sellise isiku üleandmiseks tehtud EVMi täitmisest, kelle suhtes on vahistamismääruse teinud liikmesriigis tehtud lõplik kohtuotsus, millega on

talle mõistetud vabadusekaotuslik karistus, on vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigusasutustel kohustus tagada ise sellele isikule mõistetud karistuse tegelik täideviimine (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503).

- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib oma taotluses, et nimetatud kohtuotsusest ilmneb, et OLW artikli 6 lõiked 2, 3 ja 5 on raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktiga 6 vastuolus.
- 25 Nimetatud kohtu hinnangul tuleneb 29. juuni 2017. aasta kohtuotsusest Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) veel, et liidu õigusega ei ole vastuolus OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETS-i jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – tõlgendus, mille kohaselt kujutab raamotsuse 2002/584 artikli 4 punkt 6 endast sellist kokkuleppes tulenevat õiguslikku alust, mida see riigisisene õigusnorm karistuse täideviimise ülevõtmiseks nõuab, võttes samas arvesse, et see artikli 4 punkt 6 ei nõua erinevalt Poola Vabariigiga sõlmitud rahvusvahelistest kokkulepetest, et EVM-i teinud asutused, ehk käesoleval juhul Poola ametiasutused, esitaksid karistuse täideviimise ülevõtmiseks taotluse, ning et seetõttu võimaldab OLW artikli 6 lõike 3 selline tõlgendus tagada, et vabadusekaotuslik karistus Madalmaades tegelikult täide viiakse.
- 26 Minister van Veiligheid en Justitie (Madalmaade julgeoleku- ja justiitsminister) (edaspidi „minister“), kes on Madalmaade õiguse kohaselt karistuse täideviimise ülevõtmiseks pädev organ, leidis siiski, et raamotsus 2002/584 ei ole rahvusvaheline kokkulepe OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETS-i jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – tähenduses.
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et sõltumata sellest, kas ministri tõlgendus on õige, ei saa ta neil tingimustel jõuda järeldusele, et see tõlgendus tagab D. A. Popławskile mõistetud karistuse tegeliku täideviimise Madalmaades.
- 28 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib seega küsimus, kas tal on sel juhul võimalik jätta Madalmaade õigusnormid, mis on raamotsuse sätetega vastuolus, liidu õiguse esimuse põhimõtte alusel kohaldamata, ehkki neil sätetel ei ole vahetut õigusmõju. Ta rõhutab, et kui jätta OLW artikli 6 lõiked 2 ja 5 kohaldamata, ei ole enam alust D. A. Popławski üleandmisest Poola ametiasutustele keelduda.
- 29 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib veel küsimus, kas OLW – WETS-i muudetud redaktsioonis – artikli 6 lõiget 3 võib põhikohtuasja vaidluse suhtes kohaldada, võttes arvesse, et pärast seda muutmist ei viita see säte enam kokkuleppelisele alusele karistuse tegelik täideviimine Madalmaades üle võtta.
- 30 Nimetatud kohus märgib küll, et WETS-i artikli 5:2 lõike 3 kohaselt ei ole WETS-i sätted, millega raamotsus 2008/909 üle võeti, kohaldatavad kohtuotsustele, mis on jõustunud enne 5. detsembrit 2011, nagu see on kohtuotsuse puhul, millega D. A. Popławskile mõisteti vabadusekaotuslik karistus. Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab siiski, et WETS-i artikli 5:2 lõige 3 on norm, millega rakendati Madalmaade Kuningriigi poolt raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõike 2 alusel tehtud avaldus, ning Euroopa Kohus ei ole selle avalduse kehtivuse osas seisukohta võtnud, eriti mis puutub selle esitamise võimalikku hilinemist, kuna see avaldus on tehtud peale raamotsuse vastuvõtmist.
- 31 Nimetatud kohus rõhutab, et kui leitakse, et see avaldus ei ole kehtiv, siis on D. A. Popławski suhtes tehtud EVM-i raamotsuse 2008/909 artikli 26 kohaselt kohaldatavad raamotsust ülevõtvad riigisisese õigusnormid, sealhulgas OLW artikkel 6 WETS-i muudetud redaktsioonis.
- 32 Samas eeldab nende riigisiseste õigusnormide kohaldamine põhikohtuasja vaidluse suhtes, et WETS-i artikli 5:2 lõiget 3 saaks tõlgendada kooskõlas raamotsusega 2008/909, ja kui see nii ei ole, siis saaks see kohus jätta nimetatud sätte liidu õiguse esimuse põhimõtte alusel kohaldamata. Lisaks tuleb kontrollida, kas juhul, kui üleandmisest OLW artikli 6 – WETS-i muudetud redaktsioonis – alusel keeldutakse, on karistuse tegelik täideviimine Madalmaades tagatud.

- 33 Kui vastata nendele küsimustele jaatavalt, võib D. A. Popławski üleandmisest keelduda ja karistuse saab täide viia Madalmaades vastavalt OLW artikli 6 lõigetele 2 ja 5 ning raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktile 6.
- 34 Neil asjaoludel otsustas rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas juhul, kui vahistamismäärust täitev õigusasutus ei saa tõlgendada raamotsuse rakendamiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme nii, et nende kohaldamine annab tulemuse, mis on raamotsusega kooskõlas, on ta esimuse põhimõtte alusel kohustatud jätma kohaldamata riigisiseseid õigusnormid, mis on selle raamotsuse sätetega vastuolus?
2. Kas raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõikes 2 osutatud liikmesriigi avaldus on kehtiv, kui seda ei esitatud „käesoleva raamotsuse vastuvõtmisel“, vaid hiljem?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teine küsimus

- 35 Teise küsimusega, mida tuleb analüüsida kõigepealt, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi poolt selle sätte alusel pärast nimetatud raamotsuse vastuvõtmise kuupäeva tehtud avaldus saab luua õiguslikke tagajärgi.
- 36 Raamotsuse 2008/909 artikli 3 lõike 1 kohaselt on raamotsuse eesmärk kehtestada eeskirjad, mille kohaselt tuleb liikmesriigil, selleks et hõlbustada süüdimõistetud isiku taasühiskonnastamist, tunnustada kohtuotsust ja viia teise liikmesriigi kohtu mõistetud karistus täide. Kõnealuse raamotsuse artiklist 25 tuleneb, et seda raamotsust kohaldatakse *mutatis mutandis* ulatuses, milles selle sätted on kooskõlas raamotsuse 2002/584 sätetega, karistuste täideviimiseks juhtudel, kus liikmesriik võtab kohustuse viia karistus täide vastavalt viimati nimetatud raamotsuse artikli 4 punktile 6.
- 37 Vastavalt raamotsuse 2008/909 artiklile 26 asendab see raamotsus alates 5. detsembrist 2011 liikmesriikide vahelistes suhetes kehtivate kohtulikult karistatud isikute üleandmist reguleerivate konventsioonide sätted, mis on selles artiklis nimetatud. Nimetatud raamotsuse artikli 28 lõikest 1 tuleneb veel, et pärast 5. detsembrist 2011 saadud kohtuotsuse tunnustamise ja karistuse täideviimise taotluste suhtes ei kohaldata enam süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte, vaid eeskirju, mille liikmesriigid on selle raamotsuse ülevõtmiseks vastu võtnud.
- 38 Raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõige 2 võimaldab liikmesriigil siiski teha raamotsuse vastuvõtmisel avalduse, milles ta märgib, et kui lõplik kohtuotsus on kuulutatud enne selle liikmesriigi poolt määratud kuupäeva – mis ei tohi siiski olla 5. detsembrist 2011 hilisem –, jätkab ta väljaandja- ja täidesaatva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis olid kohaldatavad enne 5. detsembrist 2011. Kui liikmesriik sellise avalduse teeb, kehtivad nimetatud õigusaktid avalduses nimetatud juhtudel kõigi liikmesriikide suhtes, sõltumata sellest, kas nad on teinud sama avalduse.
- 39 Raamotsus 2008/909 võeti vastu 27. novembril 2008. 24. märtsil 2009 tegi Madalmaade Kuningriik nõukogule raamotsuse artikli 28 lõike 2 alusel avalduse (ELT 2009, L 265, lk 41), milles ta märkis, et jätkab süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis olid kohaldatavad enne 5. detsembrist 2011, kõigil juhtudel, mil lõplik kohtuotsus on kuulutatud enne seda kuupäeva.

- 40 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud andmetest ilmneb, et pärast käesolevas kohtuasjas arutlusel oleva eelotsusetaotluse esitamist võttis Madalmaade Kuningriik oma avalduse jõustumisega alates 1. juunist 2018 tagasi. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leidis siiski, et tal oli vaja jätta oma teine küsimus alles, eelkõige kuna Poola Vabariik oli ise teinud raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõike 2 alusel peale selle raamotsuse jõustumist avalduse, mistõttu ka see avaldus võis olla hilinenud.
- 41 Selles suhtes tuleb meelde tuletada, et üksnes liikmesriigi kohtul, kelle lahendada on vaidlus ja kes vastutab langetatava kohtuotsuse eest, tuleb kohtuasja eripära arvestades hinnata nii eelotsuse vajalikkust oma otsuse tegemiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Seega, kui esitatud küsimused käsitlevad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud otsuse tegema (10. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Wightman jt, C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 42 Järelikult eeldatakse, et liidu õigust puudutavad küsimused on asjakohased. Euroopa Kohus võib liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamast keelduda üksnes juhul, kui on ilmne, et taotletaval liidu õiguse tõlgendusel puudub igasugune seos põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (10. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Wightman jt, C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Käesoleval juhul aga ei ole täidetud need tingimused, mille puhul Euroopa Kohus võiks eelotsuse küsimusele vastamisest keelduda, vaatamata sellele, et raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõike 2 alusel tehtud avaldus on tagasi võetud.
- 44 Nimelt piisab, kui märkida, et käesolevas kohtuvaidluses võib olla tähtsust küsimusel, kas Poola Vabariigi avaldus loob õiguslikke tagajärgi, kuna raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõike 2 kohaselt kohustab selline avaldus teisi liikmesriike nende suhetes Poola Vabariigiga nimetatud avalduses kindlaks määratud juhtudel jätkuvalt kohaldama süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte, mis olid kohaldatavad enne 5. detsembrit 2011.
- 45 Sisulises küsimuses tuleb rõhutada, et raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõige 2 teeb erandi raamotsuse artikli 28 lõikes 1 ette nähtud üldisest korrast, ning et selle erandi tegemine on usaldatud ühepoolset igale liikmesriigile. Sellest järeldub, et nimetatud sätet tuleb tõlgendada kitsalt (vt selle kohta 25. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus van Vemde, C-582/15, EU:C:2017:37, punkt 30).
- 46 Samas tuleneb selle sätte sõnastusest, et selles nimetatud avalduse peab liikmesriik olema esitanud kõnealuse raamotsuse jõustumise kuupäeval. Sellest järeldub, et peale seda kuupäeva tehtud avaldus ei vasta liidu seadusandja poolt sõnaselgelt selleks ette nähtud tingimustele, et luua õiguslikke tagajärgi.
- 47 Niisugust tõlgendust toetab ka raamotsuse 2008/909 üldine ülesehitus. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 47 märkis, on juhtudel, mil liidu seadusandja on tahtnud lubada avalduse teha mitte üksnes selle raamotsuse vastuvõtmisel, vaid ka hiljem, see võimalus selgelt raamotsuses ette nähtud, nagu seda näitab raamotsuse artikli 4 lõige 7 ja artikli 7 lõige 4.
- 48 Veel tuleb täheldada, et vastupidi Madalmaade valitsuse väitele tema kirjalikes seisukohtades ei saa pelgalt seda, et liikmesriik raamotsuse 2008/909 vastuvõtmise kuupäeval või mõnes varasemas selle väljatöötamise etapis on väljendanud oma kavatsust teha raamotsuse artikli 28 lõike 2 alusel avaldus, võrdsustada avaldusega selle sätte tähenduses. Nimelt peab sellest avaldusest, vastupidi lihtsala tahteavaldusele, ühemõtteliselt nähtuma nende karistust mõistvate jõustunud kohtuotsuste kuulutamise kuupäev, mille asjaomane liikmesriik kavatses nimetatud raamotsuse kohaldamisalast välja jätta.
- 49 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi poolt selle sätte alusel pärast nimetatud raamotsuse vastuvõtmise kuupäeva tehtud avaldus ei saa luua õiguslikke tagajärgi.

Esimene küsimus

- 50 Oma esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et see paneb liikmesriigi kohtule kohustuse jätta kohaldamata selle riigi õigusnorm, mis on raamotsuse sätetega vastuolus.
- 51 Euroopa Kohtule esitatud toimikust selgub, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib peamiselt küsimus, kas on võimalik jätta kohaldamata need õigusnormid, mis tema hinnangul on raamotsuste 2002/584 ja 2008/909 sätetega vastuolus.
- 52 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb märkida esiteks, et liidu õigust iseloomustavad asjaolu, et see tuleneb aluslepingutega loodud iseseisvast õigusallikast, selle esimene liikmesriikide õiguse suhtes ning liikmesriikide ja nende kodanike suhtes kohaldatavate paljude sätete vahetu õigusmõju. Need liidu õiguse olulised tunnused on olnud aluseks niisuguste põhimõtete, õigusnormide ja õigussuhete struktureeritud võrgustiku loomisele, mis on üksteisest sõltuvad ning mis vastastikku seovad liitu ennast ja selle liikmesriike ning liikmesriike omavahel (vt eelkõige 18. detsembri 2014. aasta arvamus 2/13, EU:C:2014:2454, punktid 166 ja 167; 10. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Wightman jt, C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 45, ja 30. aprilli 2019. aasta arvamus 1/17, EU:C:2019:341, punkt 109).
- 53 Liidu õiguse esimese põhimõtte kehtestab liidu õiguse esmajärjekorras kohaldatavuse liikmesriikide õiguse ees (15. juuli 1964. aasta kohtuotsus Costa, 6/64, EU:C:1964:66, lk 1159 ja lk 1160).
- 54 See põhimõtte paneb seega kõigile liikmesriikide asutustele kohustuse tagada erinevate liidu õigusnormide täiemahuline toime, liikmesriikide õigus ei saa mõjutada nende erinevate õigusnormide toimet nimetatud riikide territooriumil (vt selle kohta 26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, punkt 59, ja 4. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Minister for Justice and Equality ja Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, punkt 39).
- 55 Sellega seoses tuleb märkida, et riigisisese õiguse kooskõlalise tõlgendamise põhimõtte, mille kohaselt tuleb liikmesriigi kohtul tõlgendada riigisisest õigust võimalikult suures ulatuses kooskõlas liidu õigusega, on omane aluslepingutega loodud süsteemile, kuna see võimaldab liikmesriikide kohtutel tagada oma pädevuse piires kohtuvaidluste lahendamisel liidu õiguse täielik toime (19. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, punktid 75 ja 76; 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 59, ja 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 31).
- 56 Liidu normide täielik toime muutuks küsitavaks ja nendega antavate õiguste kaitse nõrgeneks, kui eraõiguslikel isikutel ei oleks võimalik saada hüvitist oma õiguste kahjustamise korral liikmesriigile süüks arvatava liidu õiguse rikkumisega (19. novembri 1991. aasta kohtuotsus Francovich jt, C-6/90 ja C-9/90, EU:C:1991:428, punkt 33).
- 57 Eeltoodust tuleneb, et kõigi liidu õigusnormide toime tagamiseks paneb esimese põhimõtte eelkõige liikmesriikide kohtutele kohustuse tõlgendada riigisisest õigust võimalikult suures ulatuses liidu õigusega kooskõlas ja tunnustada eraõiguslike isikute võimalust saada hüvitist, kui nende õigusi on liikmesriigile süüks arvatava liidu õiguse rikkumisega kahjustatud.
- 58 Esimese põhimõtte kohaselt on liikmesriigi kohtul, kes on kutsutud oma pädevuse piires kohaldama liidu õigusnorme – juhul, kui riigisiseseid õigusnorme ei saa tõlgendada kooskõlas liidu õiguse nõuetega – ka kohustus tagada liidu õigusnormide täielik õigusmõju, jättes vajaduse korral omal algatusel kohaldamata riigisisese õigusakti sätte, mis on vastuolus liidu õigusega, isegi kui see säte on vastu võetud hiljem, ja sel kohtul ei ole vaja taotleda või oodata niisuguse sätte eelnevat kõrvaldamist

seadusandlike või muude põhiseaduslike vahenditega (vt selle kohta 4. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Minister for Justice and Equality ja Commissioner of An Garda Síochána, C-378/17, EU:C:2018:979, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 59 Samas tuleb arvesse võtta veel muid olulisi liidu õiguse tunnuseid ja eriti vahetu õigusmõju tunnustamist vaid osade selle õiguse sätete puhul.
- 60 Seega ei saa liidu õiguse esimuse põhimõttest tulenevalt seada kahtluse alla olulist erinevust liidu õiguses vahetu õigusmõjuga ja vahetu õigusmõjuta sätete vahel ega järelikult luua kõigi liidu õiguse sätete ühtset kohaldamissüsteemi, mida liikmesriikide kohtud kasutaksid.
- 61 Selles osas tuleb rõhutada, et iga riigisisene kohus peab oma pädevuse piires liikmesriigi organina tema menetluses olevas kohtuvaidluses jätma kohaldamata iga riigisisese õigusnormi, mis on vastuolus vahetut õigusmõju omava liidu õigusnormiga (vt selle kohta 8. septembri 2010. aasta kohtuotsus Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika; 24. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punkt 41, ning 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Bauer ja Willmeroth, C-569/16 ja C-570/16, EU:C:2018:871, punkt 75).
- 62 Seevastu ei saa tugineda sellisele liidu õigusnormile, millel vahetut õigusmõju ei ole, liidu õiguse kohaldamisalasse jäävas kohtuvaidluses, et jätta kohaldamata selle õigusnormiga vastuolus olev riigisisene õigusnorm.
- 63 Seega ei ole liikmesriigi kohtul kohustust jätta ainuüksi liidu õiguse alusel kohaldamata riigisisene õigusnorm, mis on vastuolus Euroopa Liidu põhiõiguste harta sättega, millel – nagu selle artiklil 27 – vahetut õigusmõju ei ole (vt selle kohta 15. jaanuari 2014. aasta kohtuotsus Association de médiation sociale, C-176/12, EU:C:2014:2, punktid 46–48).
- 64 Samuti ei saa direktiivi sellisele sättele tuginemine, mis ei ole piisavalt selge, täpne ja tingimusteta, et sellel võiks olla vahetu õigusmõju, ainuüksi liidu õiguse alusel viia selleni, et liikmesriigi kohus jätab riigisisese õigusnormi kohaldamata (vt selle kohta 24. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punkt 41; 6. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Napoli, C-595/12, EU:C:2014:128, punkt 50; 25. juuni 2015. aasta kohtuotsus Indéliu ir investiciju draudimas ja Nemaniūnas, C-671/13, EU:C:2015:418, punkt 60, ning 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Larentia + Minerva ja Marenave Schiffahrt, C-108/14 ja C-109/14, EU:C:2015:496, punktid 51 ja 52).
- 65 Lisaks ei saa Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt direktiivi kui sellisega panna eraõiguslikule isikule kohustusi ning sellele ei saa järelikult eraõigusliku isiku vastu liikmesriigi kohtus tugineda (vt eelkõige 26. septembri 1996. aasta kohtuotsus Arcaro, C-168/95, EU:C:1996:363, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika; 17. juuli 2008. aasta kohtuotsus Arcor jt, C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, punkt 35, ning 22. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 66 Siinkohal tuleb täheldada, et ELTL artikli 288 kolmanda lõigu kohaselt on direktiiv oma olemuselt siduv, millel põhineb direktiivile tuginemise võimalus, vaid „iga liikmesriigi suhtes, kellele see on adresseeritud“, ning liidul on pädevus kehtestada üldiselt ja abstraktselt vahetu õigusmõjuga kohustusi eraõiguslikele isikutele vaid valdkondades, kus talle on antud õigus vastu võtta määrusi (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Portgás, C-425/12, EU:C:2013:829, punkt 22, ja 22. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, punkt 72).
- 67 Eeltoodust tuleneb, et isegi selge, täpne ja tingimusteta direktiivi säte ei luba liikmesriigi kohtul jätta kohaldamata sellega vastuolus olevat riigisisest õigusnormi, kui nii toimides pandaks eraõiguslikule isikule lisakohustus (vt selle kohta 3. mai 2005. aasta kohtuotsus Berlusconi jt, C-387/02, C-391/02 ja C-403/02, EU:C:2005:270, punktid 72 ja 73; 17. juuli 2008. aasta kohtuotsus Arcor jt, C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, punktid 35–44; 27. veebruari 2014. aasta kohtuotsus OSA,

C-351/12, EU:C:2014:110, punktid 46 ja 47; 7. augusti 2018. aasta kohtuotsus Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, punkt 49, ja 22. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Cresco Investigation, C-193/17, EU:C:2019:43, punkt 73).

- 68 Nagu seda kinnitab käesoleva kohtuotsuse punktides 64–67 viidatud kohtupraktika, on liikmesriigi kohtu kohustus jätta kohaldamata liidu õigusnormiga vastuolus olev riigisisene õigusnorm, kuigi see kohustus tuleneb selle liidu õigusnormi tunnustatud esimesest, siiski sõltuv tingimusest, et liidu õigusnormil on nimetatud kohtu lahendada olevas vaidluses vahetu õigusmõju. Järelikult ei ole liikmesriigi kohus kohustatud ainuüksi liidu õiguse alusel jätma kohaldamata liidu õigusnormiga vastuolus olevat riigisisest õigusnormi, kui sellel liidu õigusnormil ei ole vahetut õigusmõju.
- 69 Teiseks tuleb märkida, et nii raamotsusel 2002/584 kui ka raamotsusel 2008/909 puudub vahetu õigusmõju. Nimelt on need raamotsused vastu võetud liidu varasema kolmanda samba raames, eelkõige EL artikli 34 lõike 2 punkti b alusel. See säte nägi aga ette ühelt poolt, et raamotsused on saavutatavat tulemust silmas pidades liikmesriikidele siduvad, kuid jätavad riigiasutustele vabaduse valida vorm ja meetodid selle tulemuse saavutamiseks, ning teiselt poolt, et raamotsustel ei ole vahetut õigusmõju (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 56, ja 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 26).
- 70 Sellega seoses on oluline märkida, et aluslepingutele lisatud protokoll (nr 36) üleminekusätete kohta artikli 9 kohaselt säilib liidu institutsioonide, organite ja asutuste poolt EL lepingu alusel enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu võetud õigusaktide õiguslik toime kuni asjaomaste õigusaktide kehtetuks tunnistamise, tühisteks tunnistamise või muutmiseni aluslepingute kohaldamisel. Kuna raamotsuseid 2002/584 ja 2008/909 ei ole selliselt kehtetuks ega tühisteks tunnistatud ega muudetud, siis on nendel EL artikli 34 lõike 2 punkti b kohaselt jätkuvalt õiguslik toime (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 57).
- 71 Kuna nimetatud raamotsustel puudub juba EL lepingu kohaselt vahetu õigusmõju, siis tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktist 68, et liikmesriigi kohus ei ole kohustatud ainuüksi liidu õiguse alusel jätma kohaldamata riigisisest õigusnormi, mis on nende raamotsustega vastuolus.
- 72 Kolmandaks tuleb märkida, et kuigi raamotsustel ei saa olla vahetut õigusmõju, on liikmesriikide asutustel nende siduvusest tulenevalt siiski alates kõnealuste raamotsuste ülevõtmistähtaja möödumisest riigisisese õiguse kooskõlalise tõlgendamise kohustus (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punktid 58 ja 61).
- 73 Riigisisese õiguse kohaldamisel tuleb nendel asutustel tõlgendada seda õigust võimalikult suures ulatuses asjakohase raamotsuse sõnastust ja eesmärki arvestades, et saavutada selles ette nähtud tulemus (vt selle kohta 16. juuni 2005. aasta kohtuotsus Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, punkt 43; 5. septembri 2012. aasta kohtuotsus Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 54; 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 59, ja 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 31).
- 74 Riigisisese õiguse kooskõlalise tõlgendamise põhimõttel on aga teatud piirid.
- 75 Õiguse üldpõhimõtetega, eelkõige õiguskindluse ja tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtetega on vastuolus eelkõige see, kui kooskõlalise tõlgendamise kohustus võib raamotsuse alusel ja sõltumata selle rakendamiseks vastu võetud seadusest tuua kaasa süüteo toime pannud isikute kriminaalvastutuse või raskendada seda vastutust (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punktid 63 ja 64, ning 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 32).

- 76 Samuti ei saa kooskõlalise tõlgendamise põhimõtte olla aluseks riigisisese õiguse *contra legem* tõlgendusele (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika). Teisisõnu lõpeb kooskõlalise tõlgendamise kohustus siis, kus riigisisest õigust ei ole enam võimalik kohaldada selliselt, et saavutatakse raamotsusega kooskõlas olev tulemus (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 66).
- 77 Samas nõuab kooskõlalise tõlgendamise kohustus, et võetaks arvesse riigisisest õigust tervikuna ning kasutataks selles õiguses tunnustatud tõlgendusmeetodeid, et tagada asjasse puutuva raamotsuse täieulatuslik toime ja saavutada raamotsuse eesmärgiga kooskõlas olev tulemus (vt selle kohta 5. septembri 2012. aasta kohtuotsus Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 56; 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 34, ja 12. veebruari 2019. aasta kohtuotsus TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, punkt 68).
- 78 Selles kontekstis on Euroopa Kohus juba leidnud, et kooskõlalise tõlgendamise kohustus paneb liikmesriikide kohtutele kohustuse vajaduse korral muuta väljakujunenud kohtupraktikat, kui see põhineb riigisisese õiguse tõlgendusel, mis ei ole kooskõlas raamotsuse eesmärkidega, ja jätta omal algatusel kohaldamata kõrgema kohtu tõlgenduse, mis on neile riigisisese õiguse kohaselt siduv, kui see tõlgendus ei ole asjasse puutuva raamotsusega kooskõlas (vt selle kohta 19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus DI, C-441/14, EU:C:2016:278, punkt 33, ning 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punktid 35 ja 36).
- 79 Seetõttu ei saa liikmesriigi kohus põhjendatult asuda seisukohale, et tal ei ole võimalik tõlgendada riigisisese õiguse sätet kooskõlas liidu õigusega ainuüksi seetõttu, et seda sätet on järjepidevalt tõlgendatud viisil, mis ei ole liidu õigusega kooskõlas (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 69, ja 6. novembri 2018. aasta kohtuotsus Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, punkt 60), või mida liikmesriigi pädevad asutused selliselt kohaldavad.
- 80 Mis käesoleval juhul puutub kohustusse tõlgendada Madalmaade õigust ning täpsemalt OLWd kooskõlas raamotsusega 2002/584, siis tuleb märkida järgmist.
- 81 29. juuni 2017. aasta kohtuotsuse Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) punktis 37 tõdes Euroopa Kohus, et liikmesriigi kohtu kohustus tagada raamotsuse 2002/584 täieulatuslik toime toob Madalmaadele kaasa kohustuse täita kõnealune EVM või juhul, kui ta sellest keeldub, täita kohustus tagada Poolas D. A. Popławskile mõistetud karistuse tegelik täideviimine Madalmaades.
- 82 Nimelt tuleb märkida, et tagaotsitava karistamatus oleks vastuolus nii raamotsuse 2002/584 eesmärgiga (vt selle kohta 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 23, ja 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punkt 47) kui ka ELL artikli 3 lõike 2 eesmärgiga, mille kohaselt moodustab liit oma kodanikele vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva sisepiirideta ala, kus isikute vaba liikumine on tagatud muu hulgas koos välispiirikontrolli, kuritegevuse ennetamise ja selle vastu võitlemisega seotud asjakohaste meetmete rakendamisega (25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Generalstaatsanwaltschaft (kinnipidamistingimused Ungaris), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punkt 86).
- 83 Veel on Euroopa Kohus rõhutanud, et käesoleva kohtuotsuse punktis 81 nimetatud kohustus ei mõjuta sugugi D. A. Popławski kriminaalvastutuse tuvastamist, mis tuleneb Sąd Rejonowy w Poznaniu (Poznańi vojevoodkonna kohus) 5. veebruari 2007. aasta otsusest, ning *a fortiori* ei saa seda käsitada selle vastutuse raskendamisenä käesoleva kohtuotsuse punkti 75 tähenduses (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 37).
- 84 Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmneb, et eelotsusetaotluse esitanud kohus näib välistavat – välja arvatud *contra legem* tõlgenduse korral –, et OLWd võiks kohaldada nii, et põhikohtuasjas käsitletav EVM täidetakse ja D. A. Popławski antakse Poola õigusasutusele üle.

- 85 Järelikult, kui riigisisest õigust on võimatu tõlgendada nii, et D. A. Popławski suhtes tehtud EVM täidetakse, mida eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb kontrollida, siis tuleb tal veel tõlgendada asjasse puutuvaid Madalmaade õigusnorme – ning eelkõige OLW artiklit 6, mille alusel keeldutakse D. A. Popławski Poola õigusasutusele üleandmisest – võimalikult suures ulatuses nii, et need õigusnormid võimaldaksid Madalmaadel D. A. Popławskile mõistetud karistuse täideviimise tõesti üle võtta, vältida tema karistamata jäämist ja saavutada lahendus, mis on kooskõlas raamotsuse 2002/584 eesmärgiga, mida sai meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 82.
- 86 Nagu Euroopa Kohus 29. juuni 2017. aasta kohtuotsuse Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) punktis 23 rõhutas, ei saa selliseid liikmesriigi õigusnorme – mis, nagu OLW artikkel 6, rakendavad raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktis 6 ette nähtud sellise EVMi täitmata jätmise vabatahtlikku alust, mis on tehtud vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks, sätestades, et õigusasutused peavad igal juhul keelduma EVMi täitmisest juhul, kui tagaotsitav elab selles liikmesriigis, ilma et õigusasutusel oleks mingilgi määral kaalutusõigust ja ilma, et see liikmesriik võtaks kohustuse tagaotsitavale mõistetud vabadusekaotuslik karistus tegelikult täide viia, tekitades ohu, et see isik jääb karistuseta – pidada nimetatud raamotsusega kooskõlas olevaks.
- 87 Neil tingimustel tuleb märkida, et Euroopa Kohus, kellel tuleb anda eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimustele tarvilikke vastuseid, saab esitada täpsustusi, mille eesmärk on juhendada eelotsusetaotluse esitanud kohut, ja talle näidata, milline riigisisese õiguse tõlgendus võimaldaks tal täita kohustuse tõlgendada seda liidu õigusega kooskõlas (17. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Klohn, C-167/17, EU:C:2018:833, punkt 68).
- 88 Mis käesoleval juhul puudutab kõigepealt raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktiga 6 pandud kohustust, mida sai käsitletud käesoleva kohtuotsuse punktis 86 ning mille kohaselt tuleb EVMi täitmisest keeldumise korral tagada vabadusekaotusliku karistuse täideviimise tegelik ülevõtmine vahistamismäärust täitva liikmesriigi poolt, siis tuleb märkida, et see eeldab, et vahistamismäärust täitev liikmesriik võtaks tõelise kohustuse viia tagaotsitavale mõistetud vabadusekaotuslik karistus täide, mistõttu ei saa pelka asjaolu, et see liikmesriik teatab, et ta „on nõus“ viima selle karistuse täide, pidada sellise keeldumise sobivaks põhjenduseks. Sellest järeldub, et enne iga EVMi täitmisest keeldumist peab vahistamismäärust täitev õigusasutus kontrollima, kas karistuse saab riigisisese õiguse kohaselt ikka täide viia (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 22).
- 89 29. juuni 2017. aasta kohtuotsuse Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503) punktist 38 tuleneb, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei saa Openbaar Ministerie (prokuratuur, Madalmaad) avaldust, millega ta teeb vahistamismääruse teinud õigusasutusele teatavaks, et ta on OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – kohaselt nõus võtma põhikohtuasjas käsitletava EVMi alusel karistuse täideviimise üle, tõlgendada Madalmaade Kuningriigi tõelise kohustusena see karistus täide viia, välja arvatud juhul, kui raamotsuse 2002/584 artikli 4 punkt 6 kujutab endast sellise karistuse Madalmaades täideviimise kokkuleppelist alust OLW artikli 6 lõike 3 tähenduses.
- 90 Kuigi vaid eelotsusetaotluse esitanud kohtu pädevuses on hinnata, kas Madalmaade õigust saab tõlgendada nii, et raamotsus 2002/584 on OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – kohaldamisel samastatav sellise kokkuleppelise alusega, on Euroopa Kohus juba leidnud, et liidu õigusega selline samastamine vastuolus ei ole.
- 91 Nimelt, ühelt poolt tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et raamotsuse 2002/584 põhjenduste 5, 7 ja 11 ning artikli 1 lõigete 1 ja 2 kohaselt asendatakse selle raamotsusega liikmesriikidevahelistes suhetes kõik varasemad väljaandmise instrumendid, sealhulgas erinevate liikmesriikide vahel selleks sõlmitud kokkulepped. Peale selle ei näi raamotsuse 2002/584 samastamine sellise kokkuleppega esmapilgul olevat välistatud, kuna see raamotsus kehtib paralleelselt – luues samas liidu õigusega kindlaks määratud eriomase õigusliku regulatsiooni – väljaandmiskokkulepetega liikmesriikide ja kolmandate

riikide vahel (vt selle kohta 29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 41, ja 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 39).

- 92 Teiselt poolt on Euroopa Kohus samuti leidnud, et raamotsus 2002/584 ei sisalda ühtegi sätet, mis võimaldaks järeldada, et sellega oleks vastuolus, kui OLW artikli 6 lõikes 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – kasutatud mõistet „muu kohaldatav rahvusvaheline kokkulepe“ tõlgendada nii, et see hõlmab ka raamotsuse artikli 4 punkti 6, kuna selline tõlgendus võimaldab tagada, et vahistamismäärust täitva õigusasutuse pädevust keelduda EVMi täitmisest teostatakse vaid tingimusel, et tagatakse D. A. Popławskile mõistetud karistuse tegelik täideviimine Madalmaades ja saavutatakse selliselt raamotsuse eesmärgiga kooskõlas olev lahendus (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 42).
- 93 Eelotsusetaotlusest nähtuvalt kinnitab selle esitanud kohus, et selline samastamine võimaldaks tema poolt Madalmaade õigusele antava tõlgenduse kohaselt tagada, et D. A. Popławskile mõistetud karistus Madalmaades tegelikult täide viiakse. Ta märgib siiski, et minister, kellel tuleb põhikohtuasjas käsitletavas menetluses OLW artikli 6 lõike 4 alusel sekkuda, leiab, et raamotsus 2002/584 ei saa kujutada endast kokkulepet OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – tähenduses.
- 94 Selles osas tuleb ühelt poolt meelde tuletada, et nagu sai rõhutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 72, on kohustus tõlgendada riigisisest õigust kooskõlas raamotsusega 2002/584 siduv kõigile liikmesriikide asutustele, sealhulgas käesoleval juhul ministrile. Seega tuleb viimasel, nagu ka kohtuasutustel, tõlgendada Madalmaade õigust raamotsuse sõnastust ja eesmärki arvesse võttes võimalikult suures ulatuses nii, et see võimaldaks D. A. Popławskile mõistetud karistuse täideviimise Madalmaadel ülevõtmisega säilitada raamotsuse 2002/584 toime, mille tagab OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – tõlgendus, mida on kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktis 92.
- 95 Teiselt poolt ei takista asjaolu, et minister toetab liidu õigusega vastuolus olevat tõlgendust, eelotsusetaotluse esitanud kohtul täitmast temal lasuvat kooskõlalise tõlgendamise kohustust.
- 96 See on nii seda enam, et raamotsus 2002/584 loob liikmesriikide õigusasutuste vahelise koostöömehhanismi ning et EVMi täitmist puudutava otsuse teeb õigusasutus, mis vastab tõhusa kohtuliku kaitse nõuetele, mille hulka kuulub ka sõltumatus tagamine, nii et kogu selle raamotsusega ette nähtud liikmesriikidevaheline menetlus toimub kohtuliku kontrolli all (vt selle kohta 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Minister for Justice and Equality (kohtusüsteemi puudused), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punkt 56). Sellest järeldub, et kuna minister ei ole õigusasutus nimetatud raamotsuse tähenduses (vt selle kohta 10. novembri 2016. aasta kohtuotsus Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punkt 45), siis ei saa D. A. Popławski suhtes tehtud EVMi täitmist puudutav otsus sõltuda tõlgendusest, mille minister OLW artikli 6 lõikele 3 annab.
- 97 Seega ei saa eelotsusetaotluse esitanud kohus asuda põhikohtuasjas põhjendatult seisukohale, et tal on võimatu tõlgendada OLW artikli 6 lõiget 3 kooskõlas liidu õigusega ainuüksi seetõttu, et minister on seda sätet tõlgendanud viisil, mis ei ole liidu õigusega kooskõlas (vt analoogia alusel 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 69).
- 98 Eeltoodust tuleneb, et kui eelotsusetaotluse esitanud kohus jõuab järeldusele, et raamotsuse 2002/584 saab Madalmaade õiguses tunnustatud tõlgendusmeetodite kohaselt OLW artikli 6 lõike 3 – kuni WETSi jõustumiseni kehtinud redaktsioonis – kohaldamisel samastada kokkuleppega, siis tuleb tal kohaldada seda sätet sel viisil tõlgendatuna põhikohtuasja vaidlusele, arvestamata asjaolu, et minister vaidleb sellisele tõlgendusele vastu.

- 99 Mis edasi puudutab raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktiga 6 pandud kohustust, mida on käsitletud käesoleva kohtuotsuse punktis 86 ja milleks on tagada vahistamismäärust täitvale õigusasutusele kaalutusruum selles sättes ette nähtud EVMi täitmisest keeldumise vabatahtliku aluse rakendamisel, siis tuleb kõigepealt märkida, et sellel asutusel peab olema võimalik arvesse võtta selles sättes ette nähtud EVMi täitmisest keeldumise vabatahtliku aluse eesmärki, mis väljakujunenud kohtupraktika kohaselt seisneb selles, et võimaldada vahistamismäärust täitval õigusasutusel omistada tähtsust võimalusele suurendada tagaotsitava taasühiskonnastamise tõenäosust pärast seda, kui see on talle mõistetud karistuse ära kandnud (29. juuni 2017. aasta kohtuotsus Popławski, C-579/15, EU:C:2017:503, punkt 21).
- 100 Sellest järeldub, et vahistamismäärust täitvale õigusasutusele antud võimalust raamotsuse artikli 4 punkti 6 alusel keelduda tagaotsitava isiku üleandmisest võib kasutada vaid siis, kui õigusasutus on kontrollinud esiteks, kas isik viibib vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või on selle kodanik või omab seal elukohta, ja teiseks, kas sellele isikule mõistetud vabadusekaotusliku karistuse saab vahistamismäärust täitvas liikmesriigis tegelikult täita, ning leiab, et esineb õigustatud huvi, millega on põhjendatav vahistamismääruse teinud liikmesriigis mõistetud karistuse täideviimine vahistamismäärust täitva liikmesriigi territooriumil (13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punkt 37).
- 101 Seega tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kõigepealt tõlgendada riigisisest õigust võimalikult suures ulatuses kooskõlas eelmises punktis korratud nõudega.
- 102 Sellel kohtul tuleks anda riigisisesele õigusele vähemalt selline tõlgendus, mis võimaldab jõuda lahendusele, mis põhikohtuasjas ei ole vastuolus raamotsuse 2002/584 eesmärgiga. Kooskõlalise tõlgendamise kohustus kestab seni, kuni riigisisest õigust on võimalik kohaldada selliselt, et saavutatakse raamotsusega kooskõlas olev tulemus (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punkt 66).
- 103 Selles osas tuleneb raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktis 6 ette nähtud EVMi täitmisest keeldumise vabatahtliku aluse rakendamise tingimustest, et liidu seadusandja tahtis ära hoida igasuguse ohu, et tagaotsitav isik jääb karistamata (vt selle kohta 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, punkt 47), kooskõlas nimetatud raamotsuse üldise eesmärgiga, mida on rõhutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 82.
- 104 OLW artikli 6 selline tõlgendus, mille kohaselt ei saa eelotsusetaotluse esitanud kohus D. A. Popławski suhtes tehtud EVMi mingil juhul täita, ei ole tingimata takistuseks sellele, et oleks välistatud igasugune oht, et D. A. Popławski jääb karistamata, ega sellest tulenevalt pole takistuseks ka sellele, et nii raamotsuse eesmärk kui ka sellega – käesoleval juhul Madalmaade Kuningriigile – pandud kohustus, nagu neid on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktides 81 ja 82, saaksid täidetud.
- 105 Seevastu kui nõuda, et OLW artikli 6 tõlgenduse liidu õigusega kooskõlas olevaks pidamiseks annaks see säte eelotsusetaotluse esitanud kohtule kaalutusruumi, lubades tal täita D. A. Popławski suhtes tehtud EVMi, kui ta leiab, et nimetatud isikule mõistetud karistuse Madalmaades täideviimiseks ei anna põhjust ükski õigustatud huvi, võiks see juhul, kui riigisisest õigust ei saa tõlgendada selle nõudega kooskõlas – arvestades, et raamotsusel 2002/584 puudub vahetu õigusmõju – muuta võimatuks nii D. A. Popławski üleandmise Poola õigusasutusele kui ka tema karistuse tegeliku täideviimise Madalmaades.
- 106 Selline tulemus tähendaks, et tagaotsitav jääb karistuseeta, ning see oleks vastuolus raamotsuse 2002/584 eesmärgiga ja sellega käesoleval juhul Madalmaadele pandud kohustusega, nagu neid on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktides 81 ja 82.

- 107 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et eelotsusetaotluse esitanud kohus saavutab Madalmaade õiguse raamotsuse 2002/584 eesmärkidega kooskõlas oleva tõlgenduse, kui ta tõlgendab seda õigust nii, et Poola Vabariigi tehtud põhikohtuasjas käsitletava EVMi täitmisest keeldumise tingimuseks on tagatis, et D. A. Popławskile mõistetud vabadusekaotuslik karistus viiakse Madalmaades tegelikult täide, ja seda isegi juhul, kui nimetatud õigus näeb ette, et keeldumine on automaatne.
- 108 Eelotsusetaotluses esitatud asjaolusid arvestades näib selline Madalmaade õiguse raamotsuse 2002/584 artikli 4 punktiga 6 kooskõlas olev tõlgendamine olevat võimalik ja järelikult näib olevat võimalik ka D. A. Popławskile Poolas mõistetud vabadusekaotusliku karistuse täideviimine Madalmaades, mida aga tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.
- 109 Eeltoodud arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et see ei pane liikmesriigi kohtule kohustust jätta kohaldamata riigisisese õiguse norm, mis on vastuolus sellise raamotsuse sättega, nagu on põhikohtuasjas käsitletavad raamotsused, mille õiguslik toime säilitatakse vastavalt aluslepingutele lisatud protokoll (nr 36) üleminekusätete kohta artiklile 9, sest neil raamotsuse sätetel puudub vahetu õigusmõju. Liikmesriikide ametiasutustel, sealhulgas kohtutel, tuleb siiski tõlgendada riigisisest õigust võimalikult suures ulatuses kooskõlas asjasse puutuva raamotsusega nii, et see võimaldaks tagada raamotsuse eesmärgile vastava tulemuse.

Kohtukulud

- 110 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil artikli 28 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi poolt selle sätte alusel pärast nimetatud raamotsuse vastuvõtmise kuupäeva tehtud avaldus ei saa luua õiguslikke tagajärgi.**
- 2. Liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et see ei pane liikmesriigi kohtule kohustust jätta kohaldamata riigisisese õiguse norm, mis on vastuolus sellise raamotsuse sättega, nagu on põhikohtuasjas käsitletavad raamotsused, mille õiguslik toime säilitatakse vastavalt aluslepingutele lisatud protokoll (nr 36) üleminekusätete kohta artiklile 9, sest neil raamotsuse sätetel puudub vahetu õigusmõju. Liikmesriikide ametiasutustel, sealhulgas kohtutel, tuleb siiski tõlgendada riigisisest õigust võimalikult suures ulatuses kooskõlas asjasse puutuva raamotsusega nii, et see võimaldaks tagada raamotsuse eesmärgile vastava tulemuse.**

Allkirjad